

ната операция, започва да се чувства не твърде добре: започва да го тресе, отначало слабо, но постепенно го хвърля въ силень огънь. На мѣстото на зашитата рана, престанала да го боли, той отново започва да чувства болка. Лѣкарътъ изслушва оплакването на болния, сменя превръзката и вижда, че кожата около раната е почервенѣла. Следъ нѣколко време раната се отваря и изъ нея започва да тече гной. На болния приплѣва още повече.

Лѣкарътъ знае, че операцията е направена добре. Той не може да си обясни, отде е това загняване. Така следъ всѣка операция лѣкаритѣ треперали отъ страхъ, да не се появи загняване и болниятъ да умре. Разбира се, че учениитѣ лѣкари съ всички сили се бѣхтѣли да узнаятъ причината на това гибелно за болния нагнояване следъ операцията. Най после тѣ узнали, въ какво се състояла работата.

За голѣмо очудване на всички лѣкари се указало, че това нагнояване е работа на особени извънредно малки растенийца, наречени **бактерии**.

Като казваме, че бактериитѣ сж особени растенийца, не трѣбва да се мисли, че тѣ растатъ по земята, иматъ корени, стѣбла и дори цвѣтове. Само голѣмитѣ растения, които виждаме въ природата, въ повечето случаи пушатъ корени въ земята и иматъ стѣбла, листа или дори цвѣтове. Бактериитѣ сж толкова малки, че можемъ да ги виждаме само презъ най-силни увеличителни стѣкла, пѣкъ и подъ тѣзи увеличителни стѣкла тѣ изглеждатъ по-малки отъ житни зрънца. Въ сжщностъ бактериитѣ сж хиляда пѣти по-малки отъ най-малката мравка. Такива малки растенийца, разбира се, нѣматъ нито корени, нито листа, нито въобще нѣщо подобно. Тѣ растатъ не въ земята, а тамъ дето случайно сж попаднали и дето намиратъ достатѣчно храна — сжщо както плесеньта расте по хлѣба.

Има много видове бактерии. Едни отъ тѣхъ сж полезни, а други, наопаки, пренасятъ голѣма вреда. Едни отъ тѣзи вредни бактерии причиняватъ холерата, други — чумата, трети — охтиката и тѣй нататѣкъ. Почти всѣка заразителна болестъ се причинява отъ особенъ родъ бактерии.

Ето и нагнояването на ранитѣ се причинява отъ нѣкои видове бактерии, наречени **гнойни бактерии**. Тѣзи гнойни бактерии попадатъ въ раната изъ въздуха или отъ други намиращи се наблизу болни, отъ ржцетѣ на лѣкаря, или пѣкъ сж се намирили по ножа и заедно съ него попадатъ въ тѣлото на болния.

Тѣзи мѣнички нищожни бактерии причиняватъ нагнояване на раната следъ сполучливо направената операция. Тѣ убиватъ болния, а съ това и отравятъ живота на лѣкаря-хирургъ, който проклина своето изкуство, чрезъ което не може да измѣкне болния изъ ноктитѣ на смъртта.

Благодарение на тѣзи бактерии, нѣкои операции, макаръ и много сполучливо направени, рѣдко свършватъ съ оздравяване. При едни операции отъ 100 оперирани оздравявали само 20, при други само 30, при трети само 50. Значи при първитѣ операции